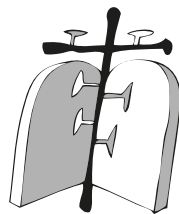

katakomby

Sborový dopis vršovického sboru Českobratrské církve evangelické

Svatopluk Karásek (1942–2020), foto: František Plzák

Buďte milosrdní,
jako je milosrdný váš
Otec (L 6,36) (2)

Editorial (3)

Milosrdenství
v Diakonii (4)

Sborový program (5)

Sborové heslo
na rok 2021 (5)

Báseň: vánoční (5)

Poděkování za saláry
a sbírky (6)

70 let od založení
sboru (6)

Emil Veber – presbyter
a pokladník (7)

Jak společně píšeme
kázání (7)

Podobenství o IT firmě (8)

Zkrácený zápis
staršovstva
10. 12. 2020 (9)

Malé ohlédnutí
za prázdninami II. (10)

Výběrové řízení na funkci
ředitelky nebo ředitele
Bratrské školy (12)

Štědrý večer
se Světou Karáskem
(Lk 2,10-12) (12)

Recept: Pomazánky (16)

Leden
2021

Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec.

Lukáš 6,36

Bud'te milosrdní, jako je milosrdný váš Otec (L 6,36)

Tento text stará církev citovala při křtu. Je to jakýsi základ, fundament toho, co je pro život křesťana to nejdůležitější, v čem se má lišit křesťanův život od života nekřesťanů.

Matoušovo evangelium to řekne dokonce judaisticky: Budte *dokonalí*, jako je *dokonalý* váš otec v nebesích (Mt 5,48). Matouš píše pro Židy, počítá se znalostí židovské tradice i Zákona a předpokládá, že mu čtenáři budou rozumět. Boží dokonalost je přece v jeho dlouho shovívavosti, v milosrdenství, v jeho odpouštění, jak je toho plný už i SZ.

Jenže Lukáš užije raději jiný překlad, totiž výraz *milosrdný*, aby u svých řeckých čtenářů zabránil onomu nedorozumění, které je téměř latentně přítomné u křesťanů i nekřesťanů. Z tohoto nedorozumění o dokonalosti bohužel vyrůstá běžná představa, zvláště v Čechách, že církev je spolek svatoušků, kteří se snaží být dokonalí, a když nejsou, protože být nemohou, tak tu dokonalost alespoň předstírají. To je jeden z hlavních důvodů, proč jsou lidé kolem nás na křesťanství tak alergičtí.

Takže: to nejdůležitější, co má křesťan přijmout za své, je být ne nějak mravně lepším, to by byla hloupost, protože sama bible nás učí, že jsme stejní hříšníci, jako ti druzí, ale má být *milosrdným*. Nemá druhé soudit, zavrňovat, potupovat; má odpouštět, protože i jemu je odpuštěno. To je smysl té výpovědi, že Ježíš za nás zemřel: smazal naše dluhy, odpustil nám je a tak i my můžeme odpouštět našim dlužníkům. Byla nám nasypána plná míra lásky a milosti, natřesená, natlačená, vrchovatá – jsme boháči a tak smíme plnými hrstmi lásku a milost rozdávat, rozhazovat dál.

Člověk, který pochopil, jak nesmírně bohatství od Boha dostal, který vnímá

vděčně tu přemíru lásky, odpuštění a milosrdenství, kterou ho Bůh zahrnuje, takový člověk se beze strachu a bez škudlilství bude o toto své bohatství podílet s druhými. To je smysl křesťanství.

Apoštol Pavel to samé učil také. Jenomže v Pavlově myšlení totéž základní místo, jaké má v Ježíšově evangeliu milosrdenství a odpuštění hříchů, zastává výraz ospravedlnění. Jsou nám odpuštěny hříchy, řekne evangelium, jsme ospravedlněni zadarmo tím, že nás Ježíš vykoupil z otroctví hříchu, řekne Pavel.

Oba výrazy směřují k jednomu: křesťanská víra nesmí být farizejská. Farizeismus není – jak se někdy mylně vykládá – vědomé pokrytectví nebo přímo podvod, ale ono svatouškovství, samospravedlnost, mravní a duchovní pýcha, pohotový sklon prohlašovat druhé lidi za viníky odpovědné za všechno zlo, farizeismus je sebejistota v úsudcích a zejména v odsudcích, je to vlastně pohrdání bližními.

Ježíš svým *odpuštěním* a Pavel *ospravedlněním* říkají jednu nesmírně důležitou, základní věc, na kterou my křesťané bohužel tak rádi zapomínáme, přestože je vlastně podstatou křesťanství, totiž že právě v samospravedlnosti je největší zlo a nejstrašnější ohrožení lidských vztahů a lidstva jako takového. Samospravedlnost je tisíckrát horší hřích, než nějaký i faktický poklesek, přestupek, či dokonce zločin. Mravně a duchovně sebejistý člověk, farizeus, je sice subjektivně upřímně přesvědčen o své pravdě, často

mu jde skutečně o něco dobrého. A přece klame sám sebe, když přeceňuje svou vlastní dobrou vůli a zatracuje všechny, kteří přemýšlejí a jednají jinak než on. Nejzřetelněji se to projevuje tam, kde nejde ani tak o individuální, osobní duchovní a mravní pýchu, ale o když se tento patent na pravdu stane majetkem celého kolektivu. Příslušnost k takovému kolektivu dodává jednotlivcům mravní sebevědomí a falešně ospravedlnění počinů, za které by se jako jednotlivci samozřejmě styděli. *Corruptio optimi pessima*, porušení nejlepšího je nejhorší.

Bible ví i o kolektivní vině, proto Komenský mluví o hněvu Božím pro hříchy naše na nás uvaleném, proto mají smysl i takové věci, jako omluva církve za inkvizici, omluva Němců za nacismus, proto bychom se my Češi měli konečně omluvit za vyhnání třetiny obyvatel naší země po druhé světové válce, proto bychom si měli přiznat svůj zbabělý podíl na podporování komunistické diktatury.

Dějinná zkušenost se všemi farizeismy, náboženskými i ideologickými, by nás měla vést k tomu, abychom konečně přestali ve svých církvích koketovat s moralismem a sudičstvím a začali rozumět tomu, co je vlastně principem naší křesťanské víry. Totiž: být milosrdní (*dokonalí*), jako je milosrdný (*dokonalý*) náš Otec.

Zdeněk Bárta,

farář ve výslužbě, ale furt má co říct :-)

/ Editorial

Milí čtenáři, milé čtenářky, první číslo Sborového dopisu v novém roce je dílem mnoha autorů z různých míst. V první části naleznete téma milosrdenství, neb tak mluví heslo Jednoty bratrské na rok 2021. Požádal jsem o pomoc litoměřické, faráře Zdeňka Bárta a Vladku Tomášovou z litoměřické Diakonie. Oba skutečně napsali a je to výtečné!

Postoupíte-li dále, dostanete se na domácí půdu. Sborový program, vánoční báseň Jirky Martínka, finanční informace s poděkováním, zápis staršovstva a téma, které nás bude provázet celý rok, 70 let od založení sboru. Můžete se podívat, co se dělo na začátku a co na to říká Emil Veber.

Po procházce domácí zahrádkou se opět vypravíte na cesty. Současný litoměřický farář, můj kazatelský souhlas Jiří Šamšula vám popíše naše společné lámání hlav nad biblickými texty. Z Odolena Vody vám jako vinný plod našich třicátnických setkání přinese para-podobenství Zdeno Beyer. Zavzpomínáte na prázdniny v Janských Lázních, popřemýšlíte, zda byste chtěli dělat ředitelku/e Bratrské školy a na závěr vás Michael Pfann, farář ve Vrchlabí osvěží ne-svatým Svátkem Karáskem a jeho texty. Dokonce jsme našli Svátku fotku, když u nás zahrál před 20 lety, v roce 2001. To jsme slavili padesátku.

Přeju vám hodně sil v celém novém roce.

Matěj Opočenský

Milosrdenství v Diakonii

Diakonie tvoří společenství, které v milosrdenství a s nadějí fortelně pomáhá potřebným. To je prohlášení o diakonických hodnotách, s kterým se setkávají pracovníci, klienti i návštěvníci Diakonie. Denně kolem něho procházejí, „oskenují“ očima, časem už přehlédnou a spěchají dál. Nad významem jednotlivých hodnot a hlavně dopadem pro samotnou každodenní práci není čas přemýšlet.

K zastavení, pojmenování a zkoumání, kde se diakonické hodnoty vzaly a co vlastně po nás chtějí, slouží různá setkávání, kdy je prostor pro sdílení a diskusi.

S hodnotami společenství a naděje nebývá problém – spolupracovat, být s lidmi, s kterými je nám dobře, je příjemné a užitečné. Na tom se všichni shodují.

Naději také všichni potřebujeme, i když ji možná hledáme každý někde jinde. Oblíbené jsou citáty o naději, ty si lidé schovávají na těžší časy.

Horší je to s dalšími dvěma hodnotami – fortelnost a milosrdenství. Tyto hodnoty vyvolávají při společných diskusích nejvíce otázek, pochybností, rozpačitosti nebo dokonce odmítnutí.

Fortelnost dnes ponecháme stranou, ale jak máme rozumět hodnotě milosrdenství? Může říct někdo sám o sobě, že je milosrdný? Má milosrdenství nějakou hranici? Může se vůbec říct, dneska už jsem byl milosrdný dost? Když mohu být milosrdný, mám moc být i nemilosrdný. A jak nakládám se svou mocí? Prokazuji tedy milost lidem, o které se starám? Milosrdenství je tedy sklánění k bezmocným? Zakusil jsem někdy milosrdenství sám na sobě? Co mi pomáhá ve snaze být milosrdný? A co profesionalita a milosrdenství? Může jít někdy odbornost v rozporu s milosrdenstvím?

Máme nějaké standardy, postupy, pravidla. Snažíme se začleňovat, zplnomocňovat a najednou milosrdenství? Je to tedy něco

navíc? Nad pravidly, nebo je to nezbytná součást naší práce? A kdo to posoudí?

A co lítost, soucit a milosrdenství? Jaký je rozdíl mezi lítostí a soucitem? A má slovo milosrdenství stejný význam jako soucit? Když ne, tak v čem je rozdíl?

Otázek je plno. Každý hledá odpověď sám u sebe, v dialogu s druhými, vychází ze své zkušenosti, přesvědčení, zážemí.

K čemu jsme došli?

Že můžeme říct jen to, že se snažíme být milosrdní. Že soucítit s někým, kdo je nám blízký, komu rozumíme, koho dobře známe, není těžké, to jaksí naskakuje samo. Když vidíme bezmocného „chudáka“, není až tak těžké se k němu sklonit a z pozice své moci nabídnout pomoc.

Co je nejtěžší a zároveň nejdůležitější v naší práci, aby naše milosrdenství neokrádalo druhého o vědomí, že je pro nás rovnocenným partnerem. Partnerský vztah nesnese „jednosměrný provoz“. Pokud se druhý stane pouze objektem mé péče, ubírám mu na jeho lidské důstojnosti. Že milosrdenství není luxus. Že když vidím své chyby, dokážu být shovívavý k druhým lidem. Že nouze druhého člověka není pouze jeho vlastní vina a že štěstí, které člověk sám smí prožívat, není jen důsledkem jeho vlastních zásluh.

Pořád se učíme být nablízku těm, kteří nás potřebují, s laskavostí být oporou, být pozorní posluchači, být přítomni situaci. Být napojeni. Dávat i přijímat.

Vladka Tomášová, Diakonie ČCE

Sborový program

Milí přátelé, PES na pětce nás zahání opět do našich domovů a obezřetného chování. Už to ale známe, nemám pochyb, že zvládneme i toto období. Sám pro sebe si říkám, že tento rok bude rokem takových zvláštních oken, kdy se vždy na nějaké období zjeví čas vyčásení a my se budeme vidět. Teď je ta situace, kdy sborový program bude více virtuální. Doufám ale, že i tak naše duchovní hledání nepomine a sborový program vám bude inspirací.

Co nás tedy čeká?

Na bohoslužbách nás může být maximálně 12 prezenčně. Dejte mi vědět, že chcete přijít, nebo se rovnou zapisujte do formuláře, který najdete na webu. Večeři Páně budeme slavít, jak jsme zvyklí, každou třetí neděli v měsíci. 14. 1. se sejde staršovstvo a 15. 1. konfirmandky. Od 18. 1. do konce ledna si vyberu dovolenou.

Do té doby jsem k dispozici na telefonu, e-mailu, ale také fyzicky. Stačí dát vědět.

Nedělková videa budou postupně přibývat, jako nové postavičky.

Během ledna bychom také chtěli radikálně zlepšit přenos bohoslužeb. Snad se nám to podaří.

Přeji vám vše dobré

Matěj Opočenský

Sborové heslo na rok 2021

1. 1. 2021 jsme vylosovali pro sbor heslo z Matoušova evangelia, které zní: „**Buď dobré myslí, synu, odpouštějí se ti hříchy.**“ Pokusil jsem se na to kázat v neděli 3. 1. Kázání je dostupné na stránkách i YouTube. Jeho závěr zní:

Přijmeme slovo vzchopení – nabytí dobré myslí, dopřejme si tu lázeň slova „odpouštějí se ti hříchy“. A jak to budeme zpracovávat, třeba tím, že budeme činit naši víru viditelnou, třeba skrze pomoc druhým, Ježíš nám do toho zvolá: „Abyste věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hříchy, říkám vám: Vstaň, vezmi své lože a jdi domů!“. Jdi domů, vrať se do normálu. Do normálu, který navštívilo Boží odpuštění.

Amen

vánoční

když zaslechnout je jméno Ježíš zpozorní většina

zpokorní menšina nebo si to tak myslí...

v sobě si rozehraje zvonky a světýlka

a zhruba hrubá většina má zlost

že vymysleli covid a maj už toho dost

jo to ještě loni mohli vyběhnout a poskakovat v Ó Cé ó cé, ócé, oooóóóóé

jako vocce

Jirka Martínek

Poděkování za saláry a sbírky

Milé sestry a bratři,
ohlížím se za uplynulým rokem, který přes všechna omezení a překážky, které nám přinesl, utekl tak rychle. Jsem vděčný, že jsme, s Boží pomocí, nepodlehli beznaději a podařilo se nám sborový život udržet a rozvinout i „na dálku”.

To by se nikdy nemohlo podařit bez vaší finanční podpory. Podařilo se nám uskutečnit celocírkevní sbírky, dostali jsme dary na Sociální fond sboru, QR kód nahradil „košíček” na sbírku. Díky vaší obětavosti se podařilo vybrat na saláru více, než jsme pro loňský rok rozpočtovali! Salár (dobrovolný „členský příspěvek”) je hlavní příjem sboru a je z něj placen tzv. personální fond (příspěvek na mzdu našeho faráře), nájemné modlitebny a veškerý provoz sboru.

Děkuji všem, kteří sbor finančně podporují, a věřím, že, s Boží pomocí, projdeme i tím dalším rokem s nadějí a radostí.

Tomáš Vokatý,
kurátor sboru

70 let od založení sboru

Letos uplyne 70 let od založení našeho sboru a 80 let od založení kazatelské stanice ve Vršovcích. Už v prosinci jsme na staršovstvu přemýšleli, jak si tuhle událost vhodně připomenout. Napadlo nás připravit serii rozhovorů a pokud situace dovolí, během června udělat venkovní slavnost na hřišti. Tam, jak jsme již několikrát slavili bohoslužby.

Rozhovory budou dostupné na našem youtube kanále, ale také ty nejnosnější části chceme přepisovat do Katakomb. Možná přibude ještě další rubrika, která by vtipně připomněla události, statistiky z let minulých. Kdyby vás cokoliv napadlo, co připomenout, neváhejte a pošlete nám své vzpomínky, nápady, ilustrace, hledání neztraceného času:-).

První rozhovor jsem natočil s jedním z našich nejstarších členů sboru, jak o něm při jeho 90. narozeninách řekl Michael Otřísal, „klidnou a neunavitelnou silou“ našeho společenství Emilem Veberem. Celý rozhovor bude časem dostupný na youtube.

Matěj Opočenský

Zde přání Emila Vebera vršovického sboru:

Vršovický sbor by měl pokračovat ve svém shromáždění. A aby i po shromáždění dokázal přátelsky posedět a pohovořit, aby to nebyl sbor, který by se hned rozprchl. Tenhle způsob života, jaký dosud má, by si měl zachovat.

Emil Veber – presbyter a pokladník

Emilovi nelze dostatečně poděkovat. Málokdo z nás je schopný takřka celý svůj život věnovat sborovému životu, v jeho případě sborové ekonomice (pokladník či účetní) a mnohaleté práci ve staršovstvu.

Emil s pokladničením začal v podstatě hned, jak se ve sboru dozvěděli, že je povoláním účetní. Byli čerstvě s manželkou Jiřinkou v Praze a vstoupili do vršovického sboru. Od 50. let tak Emil každoročně v pevné naději vyhlíží, jak na tom jsme. V březnu na výročním sborovém shromáždění připomene, že rozpočet v bodě salár musíme na tento rok ještě zvýšit, a v září, nejpozději v říjnu elegantně vloží do Katakomb složenku. Na začátku nového roku pak s radostí запиše, zase to dobře dopadlo. Letos už to bude na někom jiném. V divadle či po koncertu vážné hudby, kterou tak miluje, by nastalo bouřlivé standing ovation. Papír tohle neumí, ale Emile, představ si plně tleskající katakomby!

Děkujeme, že jsi skoro celých těch 70 let vytrvale svědčil příjmovými a výdajovými doklady, cestami do banky a z banky, že jsi tuto často nevděčnou práci povýšil na umění a radost.

Za celý sbor **Matěj Opočenský**

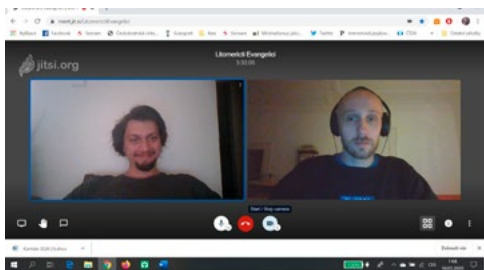
Jak společně píšeme kázání

Milí Vršovičtí, zdravím Vás v novém občanském roce a přeji Boží pokoj. Dovolte mi několik slov: můj hlas již slýcháte při některých bohoslužbách několik měsíců, vlastně skoro od jara. Je to takový sou-hlas s tím Matějovým, aniž byste mě viděli. A totéž se děje i u nás v Litoměřicích: Matěj sou-hlasí se mnou při kázáních pronášených od litoměřického ambonu.

Jak tato naše spolupráce začala: bylo to v dubnu (již) minulého roku. Oba dva jsme se nadchli do přenášení bohoslužeb přes internet. Matěj asi až tak, že mi jednoho dne navrhl, abychom živě přenášeli bohoslužbu z poutního místa Ostré u Úštěku. Živý přenos jsme nakonec z technických důvodů odpískali, ale vznikla bohoslužba, natočená profesionálně M. Otřísaem. Tu bohoslužbu bylo potřeba nějak připravit, udělali jsme to způsobem, jímž připravujeme naše kázání doposud: sedneme si většinou večer,

když už děti a manželky spí, k počítačům, otevřeme pivo nebo uvaříme kafe, spojíme se přes messenger, a oba dva píšeme do sdíleného textového souboru, kde se změny objevují oběma v reálném čase.

Pak jsme si řekli, že bychom v tom měli nějak pokračovat. Zvažovali jsme další videa, to ovšem zůstalo prozatím pouze u plánů. Realitou se stalo tedy společně psané kázání. Řečeno v PR ptydepe: k plnění dílčích cílů stanovených strategickým plánem ČCE jsme se snažili přispět touto inovací.

Ve vybírání textů se střídáme, často si je volíme inspirování výběrem bohoslužebných biblických čtení, tak jak je rozvrhla Evangelická církev v Německu. Střídá se i příspěvek jednoho každého z nás. Obecně se dá říct, že Matěj do kázání vnáší více konkrétnosti, poetična, společenské a politické angažovanosti (jeden z důsledků evangelia), já asi více (byť ne nutně vždy) systematicko-teologický ponor.

Společné psaní textů samozřejmě není nic nového. Společně se píše vědecké texty, nebo třeba církevní dokumenty či vyznání. Ale společně psaná kázání? I to má svou tradici. Je známo tzv. dialogické

kázání. Zjednodušeně řečeno – to je takové kázání, v němž z úst dvou kazatelů zaznívají dvě promluvy, která na sebe navzájem reagují a usilují o vzájemný rozhovor, do nějž zvou své posluchače. To se někdy nemusí podařit, otázky a odpovědi mohou být vykonstruované, nebo takové, které si nikdo neklade. S tím souvisí jedna zásada kazatelství – dialogické je kázání teprve tehdy, když v něm kazatel či kazatelé vstupují do dialogu, byť ve chvíli psaní jen virtuálního, se svými posluchači: kdy jejich situaci zahrnují do svého přemýšlení nad biblickým textem a jeho aktualizací. Toto zohlednění je ovšem celoživotní úkol kazatele a, snad mohu mluvit v tomto i za Matěje, není to rozhodně nic jednoduchého.

Zda se nám do našich kázání daří zahrnout situaci, obavy, radosti, otázky i vás, to nám, prosím, říkejte. Kazatelé to potřebují jako sůl!

Jiří Šamšula
Farář v Litoměřicích

Podobenství o IT firmě

na poslední biblické hodině vznikla zajímavá debata nad podobenstvím z Matoušova evangelia (Mt 22, podobenství o svatební hostině). A hle, debata vydala své plody v parabolic-kém duchu.

Jeden pán si založil IT firmu, že bude vyvíjet a prodávat antivirový software. Najal šikovné IT inženýry a zaškolil je. Začali pracovat na softwaru a firmě se dařilo. Protože ale někteří z nich chtěli vydělat více, než jim pán dával, začali prodlužovat termíny dodání, do softwaru připisovali škodlivé kódy a také kódy, které po čase software „pokazily“ a oni mohli za další peníze od zákazníků software „opravovat“. Ně kterým z nich za to pán strhl peníze z výplaty, jiné vyhodil.

Jednoho dne už to ale zašlo tak daleko, že se pán rozhodl, že pošle do firmy svého syna. Jak už to tak bývá, poslal ho napřed na tu nejnižší pozici v týmu zákaznické podpory, aby se syn zaškolil a poznal chod firmy od píky. Syn byl velmi schopný a brzy zjistil, že vývojáři nepracují ani ve prospěch pána, ani ve prospěch zákazníka, ale jen ve svůj vlastní.

Když přišel čas vyvinout upgrade softwaru, vývojáři zpracovali novou verzi podle svých zvyklostí a těšili se na další nepo-

ctivě vydělané peníze. Při představování produktu se ale ukázal i syn se svou vlastní verzí (protože byl schopný a talentovaný po otci). Nejenže jeho verze splňovala otcovy představy, ale byla kvalitním produktem, který neškodil zákazníkům. Jak asi reagovali stávající vývojáři?

Jedni uznali své pochybení a přidali se k synovi, aby upgrade dotáhli do konce. Jiní pochybení také uznali, ale raději mlčky podali výpověď. Ostatní ale nechtěli přijít o svá místa. Část z nich

se naštvála a začala do synova produktu šťourat a snažila se poukázat na slabiny, ač jako zkušení vývojáři, kteří vládli stejným programovacím jazykem jako syn, věděla, že kód je napsaný správně. Jiná část začala synův produkt zesměšňovat. Někteří nakonec zesměšňovali syna samého. Ta poslední skupinka ale produkt velice chválila a potají se mezi sebou začali radit, jak syna z firmy odstranit...

Zdeno Beyer

Zkrácený zápis staršovstva 10. 12. 2020

Omluveni: Michaela Otterová, Hana Seho

Úvodní pobožnost: Matěj Opočenský; Zapisovatel: Marika Vojtíšková; Schwálení zápisu z minulé schůze: ano

Téma jednání staršovstva: úvodní pobožnost – jak ji pojmem?: V minulosti střídání podle abecedy: T. V. poznamenává, že máme i v řádu začínat i končit setkání modlitbou:-). Pokračujeme ve stejném systému dál, postupně podle abecedy.

Sborový život: bohoslužby: dokud to půjde, tak v nastaveném režimu budeme pokračovat (tabulka, vysílání...). Vzduchotechnika naplno ovlivňuje zvuk přenosu – Otázka: Nešlo by propojit mikrofon a kameru? V současnosti neřešitelné. **Třicátníci:** 1x 14 dní, M. O. je s tím spokojený. **Konfirmandi:** Reflexe MOP: poslední setkání bylo obsahem a výkonem MOP slabší, ale OK. **Mládež:** sejde se podruhé. **Pastorace:** snaha o telefonický kontakt se staršími členy a členkami sboru. **Vstup do sboru:** do sboru vstoupila Milada Šolcová. **Nedělníka:** všechny děti dostaly kartu k dalšímu přeposlání. **Katakomy:** vzpo-

mínky – Emil V., rozhovory; statistiky – také Emil + nějaké „špeky“. **Technické věci:** Zlepšení současného přenosu: Michael Otrisal se zeptá pana Vokála, kdy a jak techniku nakoupíme a spustíme. Financujeme z grantu. Michael Otrisal s tím počítá, na začátku ledna.

Dětská místnost: malíř si myslí, že to je plíseň – oškrábat? penetrace s antifugicidním účinkem? -> pravidelně ozonizovat

Služby presbyterů: 10. 1. dětské bohoslužby – Tomáš Vokatý; 17. 1. s VP – Tomáš Jelínek.

Od 18. 1. do 31. 1. 2021 Matěj Opočenský dovolená.

Rozvojový plán sboru: Podklady poslány e-mailem. Máme povinnost zpracovat tento dokument jednou za 6 let. Je potřeba rozhodnout, jak to pojmem: budeme připravovat základní nebo rozšířenou variantu? Zapojíme do přípravy sbor, nebo půjde „jen“ o dokument staršovstva? Asi ne na VSS v březnu 2021, spíš si na to nechat víc času – čas nás netlačí. -> rozkouskovaně na schůzích staršovstva + výjezdni staršovstvo v Horoušánkách.

Hospodářské věci: Zpráva od Jany Kocnové: v rozvaze jsme v plusu 12 183,-. Dotáhnout odměny (DPP) pro Matěje, Hanu P. a Ondru R.: Ondra Rada vystaví fakturu.

Sbírkový odvedený: Seniorátní adventní sbírka; Sbírkový na bohoslovce, vikariát,

podporu začínajících kazatelů a další vzdělávání kazatelů (25. 12.): odvedeno. Zaplacené mandatorní výdaje do konce roku: PF, repartice, splátka JJ: zaplacen

Termín příštího staršovstva: 14. 1. 2021 od 19,30 (v diáři od 19,15)

Malé ohlédnutí za prázdninami II. (pokračování z listopadového čísla)

Krátké shrnutí přednášek, které proběhly na ESBU (ekumenické setkání s biblí a uměním):

Prof. B. Boučková: Trvale udržitelný rozvoj: co to vlastně je a je vůbec možný?

Nezávislá mezinárodní komise OSN, ustanovená v r.1983, stanovila obecnou definici: Udržitelný rozvoj je takovým ekonomickým a sociálním rozvojem, který naplňuje potřeby přítomných generací, aniž by ohrozil schopnost naplňovat je i budoucím generacím. Heslem tohoto pojetí je: *Nezdědíme Zemi po svých předcích, ale půjčujeme si ji od svých dětí.*

„Světová vesnice“ – pro představu – kdyby celý svět byl vesnicí s 1000 obyvateli, měl by z hlediska náboženské struktury pouze 36 % křesťanů. Z hlediska jazykové struktury 17 % mandarinského a pouze 9 % anglického jazyka. Věková skladba: cca 1/3 dětí, cca 9,5 % lidí starších 65 let. – 200 lidí má 80 % všech příjmů a jiných 200 lidí dostává jen 2 % příjmů... Na Zemi žije nyní 7 768 825 000 lidí.

Přednáška se týkala dalších ekologických stop a problémů: čerpání neobnovitelných zdrojů, rostoucí spotřeby energie, světové produkce odpadů, růstu produkce a spotřeby, úbytku zemědělské půdy, potravinové bezpečnosti, globálního oteplování, biodiverzity/vyhytnutí či rozšiřování nepůvodních druhů rostlin i živočišných druhů, invazivních druhů (bolševník, kří-

latka ap.), rizika genetických modifikací, narušení potravních řetězců/. Michael Otrisal zde doporučuje jako nejchytřejší model hledání harmonie.

Prof. Tomáš Petráček: Ekologie v papežských encyklikách: Ekologii se ve svých encyklikách poněkud věnovali papež Jan XXIII., Jan Pavel II. i Benedikt XVI. Františkova encyklika (r. 2018) se však ekologii věnuje celá. Trojí harmonie – vztah k přírodě, k druhým lidem, k celému stvoření. Každým rokem mizí tisíce rostlinných i živočišných druhů v důsledku lidské činnosti. Přitom každá rostlina, každý živočich má právo na existenci, bez ohledu na to, zda mají nebo by měli mít užitek pro člověka. Současný problém je konzumismus a korporátní zájmy. Zločin proti přírodě je zločinem proti nám samotným, proti Bohu. Změny v přírodě volají po změně kurzu. Stvoření je více než příroda. Základem je Boží láska. Stvořitel nás neopustil, lidstvo ještě má schopnost spolupracovat na našem stvořitelském domě. Příroda je stálým zdrojem úžasu. Diverzita je Boží úmysl. Vzájemná závislost je Boží záměr. Pokoj, spravedlnost a ochrana stvoření. Všechny objevy ukazují na obrovskou propojenost. Tím naléhavější je citlivé zacházení s přírodou. Priorita bytí před prioritou využití.

Případným zájemcům mohou přednášku zaslat v příloze e-mailem (radova.jarmila@email.cz).

Ředitel Židovského muzea v Praze, Leo Pavlát: Civilizační vize z pohledu judaismu, Izrael a jeho péče o zemi: Země člověku nepatří, musí sloužit všem. Zásady: nezničíš a miluj bližního svého jako sebe sama. Dobrovolné sebeomezování a zamezení plýtvání, záchrana (ochrana) přírody a životního prostředí, vztah člověka k jeho aktivitám, k neživé přírodě; odpočinek země pro zachování její plodnosti pro další generace; nenarušit původní stvořitelství čin (genetika); s živými tvory zacházet s humanitou (vyvarovat se všeho krutého, nepůsobit bolest). Hospodaření s vodou: Izrael je v tomto směru vůdčí zemí, 91% vody je recyklováno. V oblasti hospodaření s vodou má hodně již realizovaných vynálezů: solární kolektor vody, moderní kapkové zavlažování, speciální pytel na zrní, ekologické rybí farmy, prevence úniků vody, revoluční toaleta (přeměňuje na popel), vodní mikroturbína, domácí bioplynka atd. Izraelci dominují v zemědělství, v oblasti dopravy, v množství patentů, v oblasti zdravotnických pomůcek. Plánují ozelenit poušť.

Bůh k člověku: Jestliže ty svět zkazíš, kdo by ho po tobě napravil?

JUDr. Tomáš Jungwirth: Jak zůstat lidmi uprostřed klimatické krize? (Asociace pro mezinárodní otázky) Přiblížil nám realitu současného světa: celosvětové výkyvy (vedra na Sibiři atd.), globální rizika a jejich důsledky: nedostatek vody, jídla, nedobrovolná a nežádoucí migrace...

Nárůst: lidí, HDP, energií, skleníkových plynů, teploty, drancování přírody a přetváření krajiny.

Existenční cíle: a) zmírnit průběh, b) přizpůsobit se dopadům a řešit příčiny

(zpomalit lidský pokrok). Co jsme ochotni obětovat pro „návrat na Zemi“? Potřebujeme nový etický rámec.

Tomáš Jungwirth je syn Pavla Jungwirtha; většina z vás si ho jistě pamatuje ještě jako chlapce. Celá rodina patřila po léta do našeho sboru, po přestěhování na Barrandov přešli do sboru v Braníku. Tomáš věnuje hodně času kontaktu s představiteli všech našich politických stran v Poslanecké sněmovně a přesvědčuje je o nutnosti schválení zákonů k ochraně životního prostředí. V případě zájmu vám mohu přeposlat e-mailem několik grafů, které mu sloužily jako podklad k přednášce a které nám dal k dispozici.

Ekologii v Bibli se věnoval i Prof. Jan Sokol ve své kratší přednášce a poté se zúčastnil panelové diskuse spolu s J. Rybářem, V. Vackem a T. Petráčkem.

Prof. Jiřina Šiklová přednášela o před nedávnem zesnulých filosofech L. Hejdánkovi a E. Kohákovi. K dalším pravidelným programům patřila ranní malá biblická zamyšlení a čtvrtletní ekumenická bohoslužba (tentokrát s potřebnými protikoronavirovými opatřeními), páteční odpolední gardenparty. Kromě toho jsme shlédli i dva zajímavé filmy (Zoufalství a naděje, Šťastný Lazaro) a dva koncerty (skupina LET'S GO a PRANIC).

Opět jsme si všichni potvrdili, že od té doby, co se k ESBU se zájmem (a možná i s obdivem) připojil, je nejdůležitějším člověkem Michael Otrisal, který stojí v čele organizačního výboru a kromě toho je moderátorem, zvukovým technikem, dodavatelem filmů a jejich promítačem, kameramanem, při zpěvu doprovázečem na kytaru a coby farář má také sem tam biblické zamyšlení i kázání. Vřelé díky za to!

Jarmila Radová

Výběrové řízení na funkci ředitelky nebo ředitele Bratrské školy

Synodní rada Českobratrské církve evangelické vyhláší výběrové řízení na funkci ředitelky nebo ředitele Bratrské školy – církevní základní školy, Rajská 300, 170 00 Praha 7.

Zřizovatel očekává, že vybraný uchazeč bude splňovat tyto kvalifikační předpoklady:

- plná svéprávnost
- ukončené vysokoškolské vzdělání
- trestní bezúhonnost
- zdravotní způsobilost
- min. 4 roky pedagogického působení, příp. min. čtyřletá praxe v manažerské roli v neziskové organizaci se sociálním zaměřením
- aktivní znalost platné školské legislativy
- požadujeme znalost českého jazyka na úrovni rodilého mluvčího a aktivní

znalost jednoho světového jazyka; znalost prostředí ČCE je výhodou.

Přihlášky k výběrovému řízení obsahující profesní životopis a motivační dopis zájemci doručí nejpozději do 15. ledna 2021 (rozhoduje datum podání) na adresu:

Ústřední církevní kancelář ČCE
k rukám Mgr. Heleny Wernischové
Jungmannova 22/9
P. O. BOX 466
111 21 Praha 1

Obálku označte „VŘ – Bratrská škola“.

Vybraní uchazeči představí v průběhu února 2021 své vize vývoje Bratrské školy. Předpokládaný nástup do funkce je k 1. srpnu 2021.

S případnými dotazy se obraťte na koordinátorku škol Evangelické akademie Mgr. Helenu Wernischovou (wernischova@e-cirkev.cz).

Štědrý večer se Svátou Karáskem (Lk 2,10-12)

Milé sestry, milí bratři, milí přátelé, dnes se narodil Kristus Pán! Radujme se! A taky: v neděli zemřel Svatopluk Karásek. Nad tím můžeme plakat ale i radovat se zároveň.

To první – narození – je dobrá zpráva. To druhé – smrt – by byla zpráva špatná, nebýt té první. Díky té první nemusíme jenom

smutnit, ale s radostí s nebožtíkem zpívat „svý smrti jen přejdeš most, Bůh zavolá další host, další host k nám přišel na slav-

nost“. Díky narozenému dítěti máme výhled k radostné budoucnosti a to prý „bude Havaj, Havaj!“ zpíval Karásek.

Ježíš Kristus. Svatopluk Karásek. O těch dvou dneska chci mluvit. A taky o radosti, kterou s křesťanským životem spojoval Karásek, o radosti, která přichází s tím narozeným dítětem, jak o tom čteme u Lukáše: *Lk 2,10-12*.

V katolické tradici je zvykem kázat o životech svatých. V evangelické církvi svaté neuctíváme. Přitom si ale přece připomínáme osobnosti, které dokázaly ve svém životě svědčit o víře. Dokázaly se prát za pravdu, spravedlnost, za Boží věc. Někteří kvůli ní byli svolní i ohrozit vlastní život.

Když nemáme svaté, oslavujeme svoje *nesvaté*. Vyjadřuje se v tom ostatně charakter evangelické víry, která vidí, že to svaté, výjimečné, Boží se projevuje v úplně obyčejném, nesvatém světě. A tak máme mezi svými nesvatými takové plamenné kazatele, jako byl Jan Hus, upálený církvi, upřímné a rozhodné faráře jako Dietrich Bonhoeffer oběšený v lágru nacistickém, spravedlivou Miladu Horákovou oběšenou vězení komunistickém, občansky neposlušného Martina Luthera Kinga, který byl zastřelen, protože měl sen. A abych nezapomněl: Ježíš Kristus, svatý ukřižovaný lidmi za hradbami svatého města. A do té linie se podle mě vřazuje i Sváta Karásek. Nesvatý farář, který pochopil, že Bůh, který se narodil v chlévě, nepřišel ke svatým církevníkům, ale k nesvatým člověkům.

Sváta byl jedním z nemnoha farářů, kteří o tom dokázali nejen mluvit, ale také tak žít. Tím, si myslím, úplně fundamentálním způsobem ovlivnil a troufám si říct proměnil evangelickou církev a snad nejen ji. Sváta nejen otevíral dveře kostela, aby do něj mohl přijít každý. Dokázal z toho

kostela vylézt ven a normálně žít mezi lidmi a mluvit tak, že mu bylo rozumět. Pochopil, že Ježíš není roztomilé miminko v jesličkách, které musíme chránit před větry světa a slyšet si ho pro sebe. Nechal se ovlivnit Novým zákonem. V něm četl,

že Ježíš jako člověk prostě žil mezi lidmi a s lidmi s jejich smíchem i smutkem. Nikoho se nestránil ani se nekropil svěcenou vodou.

Ježíš si neschovával řeči o Bohu jen pro zdi chrámu. Mluvil s lidmi o svém Otci, tam, kde zrovna byli – v synagoze, pod širým nebem, na náměstí i u nich doma. Karásek pokračoval tam, kde na Ježíše navázal i apoštol Pavel. Pochopil, že evangelium, dobrá zpráva o nadějeplném životě není rezervováno jen pro církev. Církev je instituce. Boží slovo je síla, dynamika. Nenechá se institucionalizovat. Zavřít do krabice. Žije tam, kde je živo. Karásek v kázání o Jonášovi v břiše velrybím sám říkal: „Bůh je tam, kde je věčen.“ Je jedno, co je to za místo. Byť by v něm byla sebevětší tma, s vírou se to v něm o něco prosvětí.

Karásek stihl během studia kus vojny, dělal námořníka na lodi v Severním moři, pracoval v docích i dolech a i když neuměl zpívat a hrát na kytaru, měl rád muziku. Proto pro něj bylo jen logické pověsit si

kytaru na provázku na krk a vyrazit s písničkami o své víře v Ježíše mezi lidi. Zpíval a hrál, třebaže to moc neuměl. V hospodě, v podzemí. Sám byl nonkonformní a rozuměl tomu, že Boží slovo je nonkonformní, neskladné. Tak to četl u starozákonních

proroků a především u Ježíše. U spasitele, kterého jako první na světě přivítali chudí dělníci, totiž pastýři, a až po nich mezinárodní delegace mudrců. Karásek se inspiroval u královského pomazaného, Mesiáše, který se narodil tam, kde měl: přímo v královském městě – jen tedy ve žlabu, z kterého žere dobytek, v místní stáji.

Karásek dokázal to, o čem snilo a sní tolik z nás, z církví, opravdu vylézt z kostela ven. A tam svědčil o víře uvěřitelnými slovy a svým živočišným životem. Tím otevřel ty dveře do světa spoustě dalších z nás a zároveň polidštil svět evangelia a nakonec i církve mnoha lidem, které instituce děsila. Navazoval tím na řadu svých předchůdců a kolegů, ale přece se mu povedl krok, kterým trvale ovlivnil charakter evangelické církve. Ukázal, že víra v Ježíše neznamená škrobené límečky a upjatý moralismus.

Sám víru žil spíš jako blízkost lidem, bez ohledu na jejich společenské postavení. Jako nasazení proti nespravedlnosti a boj se zlem, jež vyjádřil svou maximou „Řekni

ďáblu ne“, kterou si odseděl v komunistickém vězení i v exilu. A to, co je na něm tak imponující: víra mu nevnucovala přísnou askezi, kypěl láskou k životu se všemi jeho živočišnými dary. Zpíval o svatbě v Káni: „Vína dost hej správce nalít dej.“ Život je dar a farář umělec se z něho uměl radovat. S plna hrdla se nakaživě chechtal. Přitom věděl, že vína dost je díky tom, že nejdřív dal Ježíš „vodu vlejt do šesti štoudví kamenejch“. Karáskova víra byla upřímně niterná, orientovaná na Bohu, s kterým se seznamoval skrze člověka Ježíše Krista. Svaté se poznává uprostřed nesvatého. Tohle myslím Karásek svým životem ztělesňoval.

Jak člověku dochází význam věcí a lidí až ve chvíli, kdy odejdou, sám si pro sebe od neděle přehrávám vliv Sváti Karáska na církve i na mě samotného. Učil církve jak prakticky vylézat do světa. Svým zjevem i svými způsoby v církvi dělal prostor pro nonkonformitu. Propojoval svět církve a alternativní kultury. Návázala na něj celá generace vlasatých farářů i muzikantů na pomezí církevního prostředí. Zcela prakticky – nejen v Chartě 77 – projevoval solidaritu s trpícími a nespravedlivě vězněnými. Kritizoval instituci – státní i církevní nespravedlnost. Ukazoval, že i v církvi se úplně tělesně můžeme radovat ze života. A přitom všem zůstával pravdivý. A bázi pro jeho pravdivost bylo evangelium. Tahle tvář církve, kterou spolu s dalšími zcela zásadně ovlivnil, pro mě osobně hrála zásadní roli, když jsem se rozhodl uprostřed ateistické společnosti jít dělat faráře. Farář i křesťan totiž nemusí být ten divnej týpek žijící někde v zásvětnu, ale normální člověk s chutí do života.

Jak se církve i od Karáska naučila integrovat neskladné živly, se mi dojemně

otevřelo na oslavách jejích 100 let. Na podiu uprostřed pardubického náměstí ráno začaly slavné bohoslužby s orchestrem a krásnými zpěvy. Přes odpoledne pokračovaly různé důstojné vstupy i pozdravy zahraničních hostů i odlehčenější divadla o osobnostech církve. Oslavy ale večer uzavřel rockový nářez kapely Svatopluk doprovázející Karáska, který po mrtvici už dokázal zpívat jen úryvky svých písní. Přesto z něj sršela vnitřní síla i jemná, pokorná vlídnost. Když zpíval slova písně „Orle, orle“ rozpažoval velké stařecké ruce. V těch perutích orličích bylo místa dost pro poslušné křesťany i všelijaké zjevy.

Karásek překračoval hranice. To je to správné pojmenování. Překračoval hranice toho, co se smí, co se sluší, hranice společensky daných konvencí i rolí. A přitom se radoval. Tohle všechno pro mě charakterizuje jeho následující historika:

Jednou jsem byl dvakrát za sebou na osmačtyřicet hodin ve vazbě; dva dny jsem seděl, pak mě pustili, aby mě před domem zas sebrali a opět na dva dny na Ruzyň, to se tehdy dost dělalo. Po čtyřech dnech si mě zavolali nahoru. To bylo vždycky napětí, jestli člověk půjde domů, nebo jestli jenom získávají čas, než seženou prokurátora. Ptali se: „Co myslíte, půjdete domů?“ Já jsem říkal: „To já nevím, to víte vy.“ A pak se ptali: „Co tam dole pořád děláte?“ „Co bych dělal, skládám písničky, až vyjdu ven, abych měl co zpívat.“ „A co jste složil?“ ptali se. „To víte, já vám to zazpívám a vy mě zavřete, to vám zpívat nemůžu.“ „Né,“ říkali, „slibujem, že vás nezavřem.“ „Vážně? No tak jo,“ a začal jsem

Čtvrtou adventní neděli 20. 12. 2020 ve věku 78 let „už domachroval...“ **Sváta Karásek**. Rozloučení proběhne v sobotu 23. ledna 2021 v 15.00 v kostele u Salvátora, Praha 1, kvůli covidové situaci jen na pozvánky. Celý obřad bude živě přenášen.

zpívat: „Už se těším do nebe, tam nezlobí estébé, ó já, ó já, ó já!“ A oni se začali šileně řehtat, až jim úplně tekly slzy a mně taky. Asi pět minut jsme se tam váleli smíchy a pak mě pustili.

Jak jsem říkal, Karásek překračoval hranice a měl z toho radost. Ne škodolibou radost provokatéra. Ale radost ze setkání, které se tím otevřelo. Protože „v žití tvém dnes každá radost tvá, radost tu úplně předjímá“.

A jak že to tedy souvisí s narozením pána Ježíše? No ve všem. Životy nesvatých mají výhodu v tom, že ty nesvaté nemusíme žrát i s chlupama. Jsou věci, zvláště v porevolučním politickém směřování, v kterých bych sám s Karáskem nesouhlasil. Ale to je právě to dobré na životopisech nesvatých, ty svaté záblesky se vykreslují do půdorysu nesvatého. A právě v tomto kontextu můžeme svaté záblesky objevovat a vidět skrze ně dál – třeba až na tu Boží Havaj. Právě skrze to Svátovo překračování hranic vidím k Ježíši v Betlémě.

Je to totiž úplně prolomení hranic lidské fantazie i náboženských konvencí, že Boží Syn se rodí ve žlabu, z kterého žere dobytek. Ale právě tím, že se Bůh rodí do lidského chlíva, padají hranice, které brání setkání člověka s Bohem. To je radost, kterou zvěstuje Anděl pro všechny lid. Boží „nebojte se“ zní do jakýchkoli životních podmínek. Betlémské světlo svítí, a tak žádná temnota není pro Boží světlo dost temná. Protože, jak psal Sváta Karásek: „Bůh je tam, kde je věřen.“ Amen

Kázání **Michaela Pfanna**,
faráře ve Vrchlabí

Recept: Pomazánky

Milé sestry, milí bratři, už jste si upekli italskou Focacciu? (Recept jste mohli /stále můžete najít v listopadových Katakombách.) Pokud ano, doufám, že Vám chutnala! Ať už jste si ji ale stihli upéci nebo ne, mám tu dnes pro Vás recepty na mnou již v listopadu k „fokače“ doporučené pomazánky.

HUMMUS podle mámy:

Je to pokrm/pomazánka původem ze Středního východu, ale dnes se používá na celém světě. „Mamísek“ do ní přidává umeocet, což je japonské tekuté ochucovaadlo ze šťávy vznikající při fermentaci švestiček umeboši. Pozor, není to klasický ocet! Umeocet je nejen kyselý, ale i dost sláný, takže hummus už nemusíte solit. Není úplně levný, ale je vynikající pro doladění mnoha nakyslých jídel, takže se vyplatí.

INGREDIENCE: *Doma uvařená cizrna, nebo hotová z plechovky, tahini pasta, olivový olej, mletá sladká paprika, umeocet*

POSTUP: Rozmixujeme cizrnu s tahini pastou v poměru 2 díly cizrny a jeden díl tahini pasty. Přidáme umeocet (přiměřeně!) a trochu olivového oleje. Pokud to mixování jde příliš ztuhla, můžeme přidat trochu láku z plechovky od cizrny nebo vodu z vařené cizrny. Pomazánku dáme do mísy, pokapeme olejem, ozdobíme třeba i pár kuličkami cizrny a lehce popapeme mletou sladkou paprikou.

OLIVOVÁ TAPENÁDA podle mámy:

Tato pomazánka je chuťově velmi zajímavá/neobvyklá a výraznější než předchozí hummus. Recepty na olivové tapenády obvykle obsahují kapary, případně i česnek, ale myslím, že to funguje moc dobře i bez toho. Vrtalo mi v hlavě, proč se té pomazánce říká „tapenáda“ a zjistila jsem, že je to od provensálského výrazu pro kapary (tapenas). Takže pokud je tam nedáme, asi zůstaneme u českého slova „pomazánka! ☺

INGREDIENCE: *Černé olivy, olivy kalamata (z řecké prodejny), sušená rajčata naložená v oleji, olivový olej*

POSTUP: Do mixéru vložíme černé olivy (ideální je smíchat obyčejné levné s kvalitnějšími od Řeků, tzv. kalamata, které mají výraznější chuť) a trochu sušených rajčat naložených v oleji. Aby se směs dobře rozmixovala, zakápneme to olivovým olejem. To je všechno.

Přeji Vám dobrou chuť!

Miriam Radová

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
www.satellite1-416.com nebo www.zpravny.org

Upozornění: Uveřejněné články nemusí vždy vyjadřovat stanovisko redakce SD

Vydává: Sbor Českobratrské církve evangelické, Praha 10 - Vršovice, Tulsá 1

Adresa redakce tamtéž. Tel.: 272 734 010, Sb.mobil: 776 123 320, e-mail: vrsovice@evangnet.cz,

<http://vrsovice.evangelnet.cz>; f/cce.vrsovice; ČCE Praha 10 - Vršovice

Č.ú.: Česká spořitelna 280963329/0800, variabilní symbol: 10+osobní číslo

Návrh obálky: T. Vokatý; Korektury: T. Hrubý; Odpovědný redaktor: M. Opočenský, Marika Vojtíšková

Náklady na jeden výtisk: 11,50 Kč, poštovné 13,80 Kč